

Hrvatsko geodetsko društvo osnovano je 25. svibnja 1993. g. u Zagrebu u nazočnosti 82 predstavnika budućih hrvatskih županijskih udruga. Put do osnivanja samostalnog hrvatskoga geodetskog društva bio je najavljen tzv. "razdruživanjem" Saveza društava geodeta Hrvatske (SDGH) iz Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije (SGIGJ). Bilo je to učinjeno zbog potreba daljnjeg izlaženja i izdavanja znanstvenostručnog časopisa "Geodetski list", koji je u svom zaglavljju nosio oznaku da je časopis SGIGJ, a izavač mu je dio SDGH. U svezi s tim bilo je potrebno SDGH i organizacijski izdvojiti iz SDIGJ. To je učinjeno 12. studenog 1991. g. na proširenoj sjednici Predsjedništva SDGH. Od tada pa sve do osnivačke skupštine 25. svibnja 1993. g. trajale su pripreme za pretvorbu SDGH u Hrvatsko geodetsko društvo (HGD). U tom cilju, na sjednici održanoj 13. svibnja 1993. g. u Čakovcu, osnovan je Inicijativni odbor za osnivanje HGD-a te izrađen Nacrt statuta HGD-a. Za prvog predsjednika Hrvatskoga geodetskog društva izabran je akademik Krešimir Čolić, redoviti profesor Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a za tajnika, danas pokojni Marijan Božičnik, dipl. ing. geodezije.

Hrvatsko geodetsko društvo je zajednica udruga geodeta Hrvatske. Nastavlja kontinuitet djelovanja i postojanja svih strukovnih organizacijskih oblika geodetskih udruživanja koji su od 1818. godine do danas bili prisutni i zastupljeni na području Republike Hrvatske. Pače, Hrvatsko geodetsko društvo "vuče korjene" još od 1878. g. kada je utemeljeno Društvo inženjera i tehničara Hrvatske.

Djelovanje i zadaće Društva jesu:

- promicanje geodetske struke i znanosti u svim njezinim djelatnostima
- poticanje stvaralaštva i primjena znanstvenih dostignuća u svim oblicima geodetske djelatnosti
- povezivanje i poticanje suradnje svih djelatnika geodetske struke u zastupanju njihovih stručnih, socijalnih i drugih interesa
- pomaganje u rekonstruiranju i reprogramiranju geodetskog prostornog sustava Republike Hrvatske i njegove tehnološke nadgradnje
- izdavanje "Geodetskog lista", službenog, znanstvenog, stručnog i staleškog glasila HGD
- koordiniranje i pomaganje u radu županijskih geodetskih udruga
- unapređivanje svekolikih kolegijalnih i stručno djelatnih odnosa i suradnja geodetske znanosti, gospodarstva, uprave i školstva s ovlaštenim geodetskim pravnim i fizičkim osobama.

Navest ćemo samo neke aktivnosti u kojima se očituje rad Hrvatskoga geodetskog društva.

Hrvatsko geodetsko društvo preuzelo je, i s uspjehom izvršilo, obveze u povodu proslave 900. obljetnice grada Zagreba. HGD, zajedno s Državnom geodetskom upravom i Gradskim zavodom za katastra i geodetske poslove, bilo je nositelj izložbe: Zagreb na geodetskim kartama i planovima.

Radna skupina Hrvatskoga geodetskog društva, još od 1993. godine, zajedno s građevinarima i arhitektima, radi na donošenju Zakona o Hrvatskoj geodetskoj (graditeljskoj, arhitektonskoj) komori. Upravo ovih dana Ministarstvo prostornog planiranja, graditeljstva i stanovanja dalo je Saborsku proceduru (prošlo tzv. "1 čitanje") zajednički zakon za sve tri djelatnosti (građevinarstvo, arhitektura i geodezija) pod nazivom Zakon o Hrvatskoj graditeljskoj komori. Uz izvjesne primjedbe koje je spomenutom ministarstvu uputilo Hrvatsko geodetsko društvo, geodeti taj zakon podržavaju, jer će doprinjeti čuvanju digniteta struke i stručnjaka, ujednačavanju cijena geodetskih radova (konkuriranje dozvoljeno samo kvalitetom, a ne niskim cijenama), te poštivanje moralnih i stručnih načela.

U veljači 1997. godine, u Kongresnom centru Zagrebačkog velesajma, Hrvatsko geodetsko društvo organiziralo je Prvi Hrvatski kongres o katastru u čijem je radu sudjelovalo oko 400 geodetskih, i ne samo geodetskih, stručnjaka. Okupili su se mnogi stručnjaci radi promišljanja o bitnim temama razvoja geodetske i katastarske djelatnosti. Na Kongresu su bili nazočni ministar prostornog planiranja, graditeljstva i stanovanja mr. sc. Marko Širac, dipl. ing. geod., Jadranko Crnić, predsjednik Ustavnog suda Hrvatske, Branimir Gojčeta, ravnatelj Državne geodetske uprave i prof. Peter Dale, predsjednik Međunarodne udruge geodeta (FIG).

Izloženo je 45 radova koji su objavljeni u Zborniku radova. Ovdje treba istaknuti da su urednici Zbornika bili doc.dr.sc. Miodrag Roić i doc.dr.sc. Zdravko Kapović, a da su u pripremi Zbornika veliki teret ponijeli i studenti Geodetskog Fakulteta Đulijano Petrović i Zoran Mahač. U tehničkoj organizaciji Kongresa, osim već spomenutih Petrovića i Mahača, treba istaknuti i ostale studente našeg Fakulteta: Hrvoja Ljubičića, Antu Bošnjaka, Gordanu Heimer, Edu Večenaja i Tomislava Cicelija.

Danas je HGD član svjetske udruge geodeta: Federation Internationale des Geometres (FIG). Za članicu te međunarodne udruge primljeni smo na sastanku prigodom održavanja XX. kongresa FIG u Melbourneu, 5-12. ožujka 1994. godine. FIG danas okuplja 72 članice iz cijelog svijeta.

Osnovni ciljevi FIG jesu:

- povezivanje nacionalnih društava geodeta radi razmjene iskustava o pitanjima struke
- koordinacija obrazovanja u skladu s modernim metodama rada
- poticanje, podrška i širenje rezultata istraživanja i pronalazaka na znanstvenom, tehničkom, pravnom, gospodarskom i socijalnom planu.

Članstvo u FIG donosi i obveze - formirati stručne odbore i sekcije.

Na 1. sjednici Predsjedništva HGD-a, održanoj 29. travnja 1994. g. formirani su stručni odbori i sekcije te imenovani pročelnici.

Stručni odbor za:

- stalešku problematiku i zakondavstvo - pročelnik mr.sc. Franjo Ambroš, dipl.ing.geod. iz Osijeka
- profesionalnu izobrazbu - pročelnik prof.dr.sc. Ladislav Feil iz Zagreba
- zemljišne i geoinformacijske sustave - pročelnik Danko Đuretek, dipl.ing.geod. iz Zagreba
- hidrografiju - pročelnik mr.sc. Radovan Solarić, dipl.ing.geod. iz Splita
- geodetske instrumente i mjerne metode - pročelnik prof.dr.sc. Nikola Solarić iz Zagreba
- inženjerska mjerenja - pročelnik doc.dr.sc. Zdravko Kapović iz Zagreba
- katastar i uređenje zemljišta - pročelnik Branka Seissl, dipl.ing.geod. iz Zagreba
- prostorno i regionalno planiranje - pročelnik Danijel Rukavina, dipl.ing.geod. iz Zagreba
- vrednovanje i gospodarenje nekretninama - pročelnik Daroslav Šunjić, dipl.ing.poljoprivrede iz Zagreba.

Sekcije HGD jesu:

- za kartografiju - pročelnik prof.dr.sc. Nedjeljko Frančula iz Zagreba
- za fotogrametriju i daljinska istraživanja - pročelnik prof.dr.sc. Teodor Fiedler iz Zagreba

Na kraju, neka bude dozvoljeno navesti dužnosnike Hrvatskoga geodetskog društva: predsjednik doc.dr.sc. Zdravko Kapović te šest (6) dopresjednika: doc.dr.sc. Miodrag Roić, mr.sc. Aldo Šošić (Rovinj), Stjepan Galić (Zagreb), Petar Nikolić (Split), Jasminka Obrež - Špoljar (Čakovec), Zlatko Čurik (Osijek). Glavni urednik "Geodetskog lista", jedinog znanstveno - stručnog, svjetski priznatog časopisa, je doc.dr.sc. Miodrag Roić, zamjenica glavnog urednika dr.sc. Gorana Novaković a tehnički urednik Đuro Barković, dipl.ing.geod, svi s Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. ■

*Predsjednik HGD-a:
Doc.dr.sc. Zdravko Kapović*

KRATKI PRIKAZ ZAKONA O HRVATSKOJ KOMORI ARHITEKATA I INŽENJERA U GRADITELJSTVU

U narodnim novinama br. 47 iz 1998. godine objavljen je Zakon o hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

U ovom tekstu želi se ukratko opisati što ovaj zakon donosi, koji su mu ciljevi i u kojem položaju se nalazi naša geodetska struka spram ostalih struka koji su njime obuhvaćeni.

Prvo što treba naglasiti je da se u Komoru udružuju "ovlašteni arhitekti" i "ovlašteni inženjeri", a to su osobe koje su diplomirale na odgovarajućem tehničkom fakultetu u Republici Hrvatskoj i stekle zvanje diplomiranog inženjera arhitekture, geodezije, strojarstva i elektrotehnike.

Komora po svom ustroju omogućava dosta visok stupanj samostalnosti svakoj pojedinoj struci, i to na način da svaka struka ima svoj STRUKOVNI RAZRED. Zakon predviđa pet strukovnih razreda i to:

- 1.) Razred arhitekata
- 2.) Razred inženjera građevinarstva
- 3.) Razred inženjera geodezije
- 4.) Razred inženjera strojarstva
- 5.) Razred inženjera elektrotehnike

Svaki strukovni razred ima svoja tijela: predsjednika razreda i odbor razreda. Važno je napomenuti da zakon dopušta da u poslovima iz djelokruga određenog razreda, predsjednik tog razreda može uz prethodno ovlaštenje predsjednika Komore, zastupati Komoru.

Iz sveg navedenog je vidljivo da je osigurana samostalnost razreda pojedine struke i nemiješanje drugih razreda u poslove iz djelatnosti pojedinog razreda.

Ustrojstvom Komore zakonodavac želi urediti odnose u tim strukturama, a za nas geodete je izuzetno važno da smo dobili oslonac za uređenje odnosa u našoj struci. Treba biti objektivan, pa konstatirati da je taj proces tek u začetku, međutim kroz akte Komore a to su:

STATUT KOMORE KODEKS STRUKOVNE ETIKE PRAVILNIK O CIJENAMA USLUGE

dobiti ćemo zakonski okvir unutar kojega možemo djelovati tako da uredimo geodetsku struku, cijene usluga i naš položaj u društvu.

Za studente Geodetskog fakulteta su sigurno najinteresantniji uvjeti pod kojima će se nakon završetka studija moći učlaniti u Komoru, odnosno u "Imenik ovlaštenih inženjera geodezije". Zakon, odnosno statut propisuju da pravo na upis u Imenik ima ona osoba koja ispunjava slijedeće uvjete:

1. da je hrvatski državljanin
2. da je potpuno poslovno sposoban
3. da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova
4. da je diplomirala na odgovarajućem fakultetu (u našem slučaju Geodetski fakultet)
5. da je po završenom studiju najmanje tri godine radila pod nadzorom ovlaštenog inženjera geodezije
6. da je položila stručni ispit (budući komorski ispit)
7. da protiv nje nije pokrenuta istraga, odnosno kazneni postupak
8. da je dostojna za obavljanje arhitektonske i inženjerske djelatnosti
9. da ne obavlja poslove koji su nespojivi s arhitektonskom i inženjerskom djelatnošću

Ovim napisom se nastojalo u najkraćim crtama opisati ustroj Komore, način upisa, te naznačiti što se njezinim formiranjem dobiva.

Na žalost, puno toga se nije ovdje moglo spomenuti, jer ima još mnogo otvorenih pitanja, no moramo vjerovati da ćemo svojim aktivnim djelovanjem na sva ta pitanja odgovoriti u vremenu koje je pred nama. ■

Boško Pribičević, dipl.ing.